

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milé členky a členové Svazu českých filatelistů,

po téměř dvou volebních obdobích dochází ke změně ve vedení našeho svazu. Pro některé z vás to může být překvapení, ale jak se říká – změna je součástí života. Dovolte mi proto, abych nejprve poděkoval panu **Juliu Cackovi** za dlouholetou, obětavou a poctivou práci, kterou pro SČF vykonal – jak ve funkci předsedy a před tím tajemníka. Jeho zásluhou zůstal sekretariát svazu stabilním a funkčním pilířem našeho svazu. Zároveň vás mohu ujistit, že se s ním budete i nadále setkávat, protože zůstává v čele sekretariátu SČF.

Na jeho práci chci navázat a také posunout některé věci dál. Věřím, že **nové předsednictvo** začne fungovat jako aktivní tým, kde každý člen bude odpovědně plnit svěřené úkoly a přinášet konkrétní výsledky.

Filatelie tradičně poskytuje místo klidu, radosti, poznání a inspirace – v dobách klidných i složitých. Mým cílem je, aby působení nás všech ve Svazu českých filatelistů bylo přínosné nejen pro naše členy, ale i pro širokou veřejnost. Chceme, aby se o filatelii znovu mluvilo, aby se stala viditelnou, moderní a přístupnou všem generacím.

Do budoucna bych rád podpořil rozvoj těchto oblastí:

- Propagaci a popularizaci filatelie – formou přednášek, podcastů, výstav a účasti na kulturních akcích.
- Práci s mládeží – protože právě tam máme největší rezervy. Chceme znovu probudit zájem mladé generace o známky a jejich příběhy.
- Výstavní činnost – včetně pořádání propagačních a soutěžních výstav, školení a odborných seminářů.
- Odbornou literaturu a vzdělávání – podporou autorů, překladů a přístupem k digitálním zdrojům.

Naše činnost nám umožňuje podílet se na kulturním a společenském životě, udržovat přátelství napříč regiony i státy a ukazovat, že filatelie není jen koníčkem, ale i živou součástí historie a kultury. Každý člen SČF – ať už aktivní organizátor nebo „jen“ sběratel – je důležitou součástí našeho společného úspěchu. Vám všem patří mé upřímné poděkování.

Díky vaší práci a podpoře můžeme s hrdostí hledět dopředu – například k projektu Světové výstavy poštovních známek PRAGA 2028, která bude nejen oslavou filatelie, ale i příležitostí ukázat světu, že česká filatelie má stále co nabídnout.

Na spolupráci s novými kolegy z předsednictva se velmi těším. Pevně věřím, že až za pět let budeme hodnotit naši práci, budeme moci říci, že jsme společně dokázali filatelii v České republice posunout dál.

Na závěr děkuji všem aktivním členům klubů a odborných společností, kteří věnují svůj čas a energii propagaci filatelie. Budu rád, když se s námi podělíte o své zkušenosti, nápady i příklady dobré praxe – vaše příběhy mohou inspirovat ostatní.

S přáním úspěšné filatelistické sezóny,

Jiří Kraus, předseda Svazu českých filatelistů

Vize pro činnost SČF v období 2026–2030**A. Propagace filatelie a vnitrosvazová činnost**

Propagace organizované filatelie v ČR i zahraničí – prostřednictvím veřejně dostupných přednášek, podcastů (např. Philacastů v rámci OSFS), aktivní správy sociálních sítí, účasti na kulturních akcích, pořádání propagačních výstav a putovních výstav kontextových exponátů, které atraktivně přibližují historii i současnost filatelie široké veřejnosti. Tento cíl je neodlučitelně spojen s aktivní spoluprací na úrovni jednotlivých ZOJ (KF, PS, OS). Je nutné

zviditelňovat činnost jednotlivých ZOJ, aby bylo možné oslovit nové zájemce o členství, a zároveň zlepšit prezentaci filatelie směrem k odborné i laické veřejnosti (webové stránky, YouTube, sociální sítě). Zároveň bude podporována spolupráce s nefilatelistickými organizacemi a zapojení ZOJ do spolupráce s místní samosprávou a státní správou (dotace, granty).

B. Péče o členskou základnu

Zapojení členů do činnosti SČF poskytováním odborného poradenství, aktualit ze světa filatelie, nabídkou seminářů a odborných přednášek, zavedení školení nejen pro začínající vystavovatele. Snaha o získávání nových členů – zavedením motivačního programu pro stávající členy (benefity, slevy, přístup k digitálnímu archivu), podporou mladých a začínajících filatelistů, oceňováním aktivních členů a kampaněmi typu 'Přiveď kamaráda'.

C. Zachování finanční stability

Nastavení fungování SČF odpovídající jeho současným příjmům, zjištění možnosti dodatečných příjmů – např. cíleným oslovováním sponzorů, partnerstvím s kulturními nebo vzdělávacími institucemi, prodejem propagačních předmětů a využitím grantů a dotací z kulturních programů.

D. Zahraniční vztahy

Posílení spolupráce s filatelistickými svazy okolních zemí, včetně aktualizace stávajících smluv o spolupráci a jejich naplňování konkrétní činností. Řešení aktuálních problémů a koordinace v rámci nadnárodních organizací (zejména FIP a FEPA). Cílem je rovněž obnova pozice SČF ve vedení nadnárodních filatelistických organizací, odpovídající významu zakládajícího člena FIP.

E. Výstavní činnost a podpora vystavovatelů

Pořádání soutěžních filatelistických výstav jako jednoho z klíčových nástrojů propagace filatelie vůči široké veřejnosti. To zahrnuje organizaci regionálních výstav jako přípravu na národní a mezinárodní akce, vytvoření digitálního katalogu výstav a aktivní zapojení do příprav světové výstavy Praha 2028.

Podpora vystavovatelů pořádáním pravidelných školení, zřízením online poradny a publikováním jednoduchých návodů (např. 'Jak vytvořit první exponát'), včetně důrazu na nové vystavovatele zavedením mentorského programu, poskytnutím startovacích balíčků s radami a materiály.

Důležitým úkolem bude také zvážení možnosti zajištění vhodných a ideálně jednoduše použitelných výstavních rámců, které tvoří základ technického vybavení pro pořádání soutěžních i nesoutěžních výstav, a to repasováním stávajících již historických výstavních rámců nebo jejich nahrazením novými s nezbytným zohledněním finančních možností SČF.

J. Kraus

Usnesení 7. valné hromady Svazu českých filatelistů, z.s.

konané dne 27. 9. 2025 od 10,00 hod. v hotelu Olympik, Sokolovská 615/138, Praha 8

VALNÁ HROMADA SČF

1. schválila:

- a) upravené **Stanovy SČF**;
- b) zprávu o činnosti SČF od 6. valné hromady včetně zprávy o hospodaření;
- c) zprávu revizní komise SČF;
- d) dlouhodobou **konceptci** činnosti SČF do roku 2030;

2. zvolila do jednotlivých orgánů tyto kandidáty:

- a) předseda SČF: Jiří Kraus
- b) místopředseda SČF: Michal Musil
- c) jednatel SČF: Jan Berr
- d) předseda kontrolní komise SČF: Vladislav Beneš
- e) členové předsednictva SČF (uvedeni v pořadí podle počtu obdržných hlasů):
 - (1) Josef Chudoba (4) Vladimír Münzberger
 - (2) Zdenka Šulcová (5) František Beneš
 - (3) Jiří Černý (6) Petr Fencel

- f) náhradníci členů předsednictva SČF (uvedeni v pořadí podle počtu obdržných hlasů):

- (1) Jiří Sedlák (3) Václav Svoboda
- (2) Roman Šorejs (4) Josef Tyrpák

- g) členové kontrolní komise SČF

- (1) Tomáš Pazderník (2) Rudolf Schindler

3. ukládá předsednictvu SČF:

- a) projednat návrhy a připomínky vzešlé z jednání 7. VH SČF a v případě potřeby je zapracovat do plánu činnosti SČF;
- b) zajistit zápis nových skutečností do spolkového rejstříku včetně předání potřebných listin;

4. děkuje všem členům a funkcionářům, kteří se aktivně podíleli na činnosti SČF v minulém funkčním období.

V Praze dne 27. září 2025

Zapsal: Michal Musil

Ověřili: František Beneš
Václav Svoboda

INFORMACE SČF, číslo 3/2025.

Vydává Svaz českých filatelistů, z.s., Opletalova 29, 110 00 Praha 1; <https://svazfilatelistu.cz>

Uzávěrka čísla: 12. října 2025.

Kontakt na redakci: sekretariat@informace-scf.cz

Redakční rada: JUDr. Ing. František Beneš, CSc., Ing. Petr Fencel, Ing. Mgr. Rudolf Schindler, Mgr. Václav Špatný

Grafická úprava: Mgr. Vladimír Münzberger.

Za obsah a původnost příspěvku ručí autor.

Zápis z prvního zasedání P-SČF

konaného dne 27. 9. 2025 od 14:30 hod. v hotelu Olympik, Sokolovská 615/138, Praha 8

Přítomni: Beneš F., Berr, Černý, Fencel, Chudoba, Kraus, Münzberger, Musil, Šulcová.

Jednání zahájil předseda SČF J. Kraus a P-SČF zvolilo:

- 1) Členy návrhové komise a zapisovatele: Musil, Šulcová a ověřovatele zápisu: Chudoba

USNESENÍ

P-SČF uložilo:

- 1) jednotlivým členům P-SČF zpracovat rámcové úkoly pro činnost P-SČF na zvolené období.

P-SČF projednalo:

- 1) obsazení pozice uvolněného funkcionáře s tím, že žádný ze členů P-SČF na tuto pozici nekandidoval, v souladu se stanovami vybere P-SČF uchazeče na tuto pozici na nejbližším možném dalším zasedání.

P-SČF pověřuje:

- 1) J. Berra jednáním s Českou poštou včetně Poštovního muzea ohledně skenů archivu denních poštovních razítek po roce 1945.

P-SČF jmenovalo:

- 1) **J. Cacku** čestným předsedou SČF a **V. Svobodu** čestným členem SČF jako výraz uznání a poděkování za jejich dosavadní činnost v SČF.

Jednotlivé body byly **schváleny** vždy v závěru jejich projednání, a to **jednomyslně** aklamací.

Příští jednání P-SČF se uskuteční on-line dne 30. 10. 2025 od 16:30.

Jednání bylo ukončeno ve 15:30 hod.

Zapsali: Musil a Šulcová

Zápis ověřil: Chudoba

FILATELISTICKÉ PŘEDNÁŠKY

KF, sběratelů specializovaných oborů, 00-15 Praha, pobočný spolek SČF, z.s. V sídle z.ú. ŽIVOT 90 v Praze 1, ul. Karoliny Světlé 18 (roh s ulicí Betlémskou) od 16,30 hodin.

- **6. 11. 2025** Luděk Janů: *Otisky razítkovaných strojů, 3. část: Třicátá léta v Československu*
- **4. 12. 2025** Vladimír Münzberger: *Měnová reforma 1953 na korespondenci do ciziny*
- **5. 2. 2026** Jiří Horák: *Zajímavosti z vybraných mimo-evropských pošt*
- **5. 3. 2026** Radoslav Kolář: *Filatelistické artefakty s tematikou hornictví*
- **2. 4. 2026** Jaroslav Konečný: *Otisky rámečkových razítek na dopisech z nádražních poštovních schránek*
- **7. 5. 2026** Luděk Janů: *Otisky razítkovacích strojů, 4. část: otisky z územních celků bývalého Československa z let 1938 - 1945*
- **4. 6. 2026** Tomáš Šilhán: *Holubí pošta*

Letošní členská prémie pro členy Svazu českých filatelistů. Už jste si ji vyzvedli ve svém klubu nebo odborné společnosti? Hodnotnou přemii chystá SČF pro své členy i pro rok 2026.

FILATELISTICKÝ SLAVÍN

Vzpomínka na Ing. Jiřího Kašpara, CSc.

Dne 16. září 2025 nás ve věku 84 let opustil zakladatel a bývalý předseda Společnosti sběratelů československých knihtiskových známek, pan Ing. Jiří Kašpar, CSc.

Jako filatelista celý život zasvětil studiu emise Holubice a dalších knihtiskových vydání. Už v osmdesátých letech vy-

dával první odborné příručky a později spolu s kolegy vytvořil dodnes nepřekonanou Specializovanou příručku pro sběratele známek a celistvostí emise Holubice.

Od vzniku Společnosti v roce 1986 vedl studijní skupinu zaměřenou na emisi Holubice a po celou dobu patřil mezi její nejaktivnější a nejuznávanější členy. V devadesátých letech byl rovněž členem Komise znalců SČF.

Na Jiřího budeme vzpomínat nejen jako na výjimečného odborníka, ale především jako na laskavého a skromného člověka, kamaráda, který dokázal pro filatelii a knihtisk nadchnout generace sběratelů. Vážíme si ho také pro jeho celoživotní snahu nezištně předávat své znalosti a rady ostatním.

S úctou a vděčností si připomínáme jeho práci, nadšení i přátelství, které po sobě zanechal.

Čest jeho památce.

Vedení Společnosti

V září 2025 nás navždy opustil náš dlouholetý kolega ing. **Miroslav Tupý.**

Byl dlouholetým členem našeho plzeňského klubu a současně aktivním činovníkem Společnosti poštovní historie v Praze. Byl rovněž úspěšným vystavovatelem a získal řadu ocenění na výstavách.

Bude nám chybět a zůstane natrvalo v naší paměti.

Čest jeho památce.

Za výbor KF 101 Plzeň, **Jožka Osoba**

Zápis z jednání 7. valné hromady Svazu českých filatelistů, z.s.

konané dne 27. 9. 2025 od 10,00 hod. v hotelu Olympik, Sokolovská 615/138, Praha 8

Přítomni: dle prezenční listiny.

Průběh jednání:

1. Jednání zahájil předseda SČF J. Cacka, který přivítal přítomné delegáty a pozvané hosty z České pošty, s.p.
2. VH jednohlasně zvolila jako řídícího VH F. Beneše, který se ujal dalšího řízení jednání VH.
3. Řídící VH zahájil vlastní jednání VH a představil program VH, jak byl navržen a zveřejněn na webu SČF. Program jednání VH byl jednohlasně schválen.
4. VH jednohlasně zvolila navržené zástupce do orgánů VH v následujícím složení:
 - mandátová komise: P. Fencel, T. Pazderník, P. Třeštk;
 - návrhová komise: J. Černý, J. Hanskut, M. Vrba;
 - volební komise: J. Běloubek, J. Cacka, J. Marko;
 - zapisovatel: M. Musil;
 - ověřovatelé zápisu: F. Beneš, V. Svoboda;
 - skrutátoři: J. Chudoba, J. Borůvka, M. Vrba.
5. P. Fencel přednesl zprávu mandátové komise. SČF má ke dni konání VH celkem 2 227 členů. Na valnou hromadu byli nahlášeni delegáti zastupující 1 581 členů, část z nich se nedostavila, přítomni jsou delegáti zastupující 1448 členů, což představuje 65 %, VH je tedy usnášeníschopná.
6. VH jednohlasně schválila navržený jednací řád VH.
7. Řídící VH stručně představil návrh stanov upravený podle obdržených připomínek od jednotlivých ZOJ a zveřejněný v předstihu na webu. Uvedl i největší změny, mezi něž patří zřízení funkce jednatele.

J. Sedlák (KF 01-05) navrhl změnu § 56 spočívající v ponechání stávajícího počtu členů předsednictva, tj. 11 členů. O návrhu a počtu členů předsednictva proběhlo hlasování:
Pro 11 členů předsednictva: 567 hlasů
Pro 9 členů předsednictva: 766 hlasů
Následně proběhlo hlasování o stanovách v předloženém znění, které byly schváleny:
Pro: 1 282 hlasů Proti: 166 hlasů
8. VH jednohlasně schválila navržený volební řád VH.
9. Předseda SČF přednesl zprávu o činnosti SČF za uplynulé období včetně zprávy o hospodaření, která je rovněž uveřejněna na webu.

V rámci diskuse k tomuto bodu P. Kukačka (KF 00-15) poděkoval předsedovi J. Cackovi za jeho činnost ve vedení SČF.

J. Marko (KF 00-15) ve svých připomínkách zmínil, že ve zprávě chybí údaje o odborných společnostech.

J. Schweiner (KF 00-10) uvedl, že zpráva o hospodaření byla dříve prezentována samostatně, přičemž aktuálně jsou poskytnuty pouze základní údaje. V reakci na tuto připomínku bylo sděleno, že bližší informace lze dohledat ve Sbírce listin

veřejného rejstříku, případně si je lze vyžádat na sekretariátu.

Zpráva byla po projednání schválena:

Pro: 1 408 hlasů

Proti: 30 hlasů

Zdržel se: 10 hlasů

10. Předseda revizní komise SČF přednesl svoji zprávu o činnosti revizní komise. V úvodu představil náplň činnosti revizní komise, zaměřené zejména na dodržování Stanov a problematiku hospodaření. Z jednotlivých bodů zmínil záležitost účtů navázaných na IČO SČF, odběr novin, kdy za případné dluhy ručí jednotlivé KF nikoliv SČF. Dále se vyjádřil k problematice členské základny a příčinám úbytku členů, za něž považuje především věkový průměr členů (cca 76 let) a neochotu zastávat funkce. Ke vztahu jednotlivých ZOJ vůči svazu uvedl, že je někdy problematický, kdy si ZOJ neuvědomují, že mají i povinnosti, např. hlášení změn údajů o členech nebo předávání kontaktů na členy orgánů ZOJ. Předsednictvo by se mělo zabývat tím, jak zastavit pokles členů a udržet ZOJ. Zmínil i klesající počet členů v KMF. K výši členského příspěvku uvedl, že předsednictvo podle jeho názoru reagovalo opožděně v otázce jeho zvyšování.

V rámci projednávání tohoto bodu zazněly tyto připomínky: A. Ryš (KF 07-23) zmínil problematiku ochrany osobních údajů. M. Hauzr (Společnost sběratelů celin) podotkl, že chybí jakékoliv informace o podpoře odborných společností, nositelů filatelistických znalostí, kdy SČF pro ně nic neudělal.

Zpráva byla po projednání schválena:

Pro: 1 122 hlasů

Proti: 23 hlasů

Zdržel se: 303 hlasů

11. Představili se jednotliví kandidáti do orgánů SČF v pořadí uvedeném na volebních lístcích.
12. Následovala krátká přestávka
13. Po přestávce proběhla diskuse, v níž vystoupili níže uvedení delegáti:

Adam Ryš (předseda KF 07-23) se vyjádřil k otázce důvodů členství v SČF, absenci komunikace ze strany SČF, vhodné by bylo zasílat pravidelné e-maily všem ZOJ o činnosti SČF. Dále zmínil problémy v komunikaci se sekretariátem a absenci odpovědí na jeho dotazy, nedostatky v kontaktech na ZOJ a dle jeho názoru chaotickou přípravu VH.

Jiří Kočner (místopředseda KF 07-23 a vedoucí KMF) v zastoupení A. Ryšem jako vedoucí KMF zdůraznil nutnost podpory mladé generace a absenci podpory ze strany SČF, očekával by propagaci a pomoc v další činnosti.

Jiří Marko (předseda KF 00-15) se zabýval důvody pro členství v SČF v porovnání s výhodami členství v Klubu Filatelie. Zároveň si kladl otázku, kolik je členů v Klubu Filatelie, a kolik jich je zároveň i v SČF. SČF by se měl zabývat oslovením možných nových členů, prezentací výhod členství a otázkou spolupráce s Klubem Filatelie. K jednotlivým kandi-

dátům zmínil, že uvádí, co budou dělat v případě zvolení, ale již neuvádí jak.

Emil Mareček (předseda KF 00-01) uvedl, že bychom se měli zabývat se propagací SČF a budováním jeho PR. Zmínil absenci zástupce MPO. Rovněž zmínil nutnost popularizace filatelie a potřeby dostat filatelii a SČF do mainstreamu. Zeptal se, kdo povede sekretariát a zda bude v Praze nebo v Liberci?

Jiří Metelka (KF 06-100) se vyjádřil k problematice mládeže, kdy členové mají i další aktivity (např. hokej nebo rybaření) a je potřeba s nimi skloubit termín olympiády tak, aby se mohli účastnit všichni.

Tomáš Mádl (Společnost sběratelů československých známek) se vyjádřil obecně k dnešní situaci, charakterizované úbytkem masové filatelie a její „profesionalizací“. Dále zmínil potřebu komunikovat nejen dovnitř SČF ale i medializaci navenek, kterou dnes vnímá jen u PPCP a OSFS. Návštěvníci akcí jsou často nefilatelisté, je potřeba je podchytit a jejich zájem dále rozvíjet. V závěru přednesl zdravici od členů od PPCP a nabídku pomocné ruky při organizaci Prahy 2028.

Roman Lajpert (KF 01-15) se zabýval otázkou, kde se scházet. U nich se napojili na klub seniorů s možností využívat jejich prostory. Doporučuje i ostatním ZOJ pokusit se navázat obdobnou spoluprací.

Václav Klement (KF 05-27) apeloval na navázání spolupráce s ministerstvem školství.

Michal Hauzr (Společnost sběratelů celin) zdůraznil potřebu spolupráce s veřejnou správou ohledně dotací, včetně možnosti využívat evropské zdroje.

Jan Berr zmínil, že jsou další možnosti zajištění financí, např. oslovit město, případně zjistit, zda někdo ze členů nemůže přispívat více pro zjištění činnosti jednotlivých ZOJ.

Adam Ryš (předseda KF 07-23) v této věci doplnil, že žádají o dotaci na činnost mládeže a předpokládají úspěšnost své žádosti.

Petr Třeštík (KF 05-78) zmínil podporu ze strany města Svitavy na činnost KF – poskytnutí prostor pro pořádání burz a klubovny. Plánují uspořádání malé výstavy k poštovní historii a související přednášky.

Václav Svoboda (KF 04-02) za podstatné považuje ptát se, co já chci udělat pro svaz, nikoliv co udělá svaz pro mě.

Tomáš Pazderník (KF 04-01) uvedl příklad propagace s využitím webu kudyznudy.cz. Možnost propagace nejen za velké peníze, ale lze využívat i další způsoby propagace.

14. Proběhla volba předsedy (volební lístek č. 1)

15. Volební komise přednesla výsledek volby:

Předsedou SČF byl zvolen Jiří Kraus.

Zvolen: 1 315 hlasů

Nový předseda přednesl krátký proslov, v němž poděkoval za projevenou důvěru.

16. Proběhla volba předsedy kontrolní komise, místopředsedy SČF a jednatele SČF (volební lístek č. 2)

17. Volební komise přednesla výsledek volby:

Předsedou kontrolní komise byl zvolen Vladislav Beneš. Zvolen: 1 182 hlasů

Místopředsedou SČF byl zvolen Michal Musil.

Zvolen: 1 382 hlasů

Jednatel SČF byl zvolen Jan Berr.

Zvolen: 1 228 hlasů

18. Proběhla volba členů předsednictva, jejich náhradníků a kontrolní komise (volební lístek č. 3)

19. Následovala krátká přestávka

20. Volební komise přednesla výsledek volby:

Členy předsednictva byli zvoleni (počtem hlasů):

- Josef Chudoba (1 295 hlasů)

- Zdenka Šulcová (1 291 hlasů)

- Jiří Černý (1 153 hlasů)

- Vladimír Münzberger (1 105 hlasů)

- František Beneš (996 hlasů)

- Petr Fencel (948 hlasů)

Náhradníky byli zvoleni (počtem hlasů):

- Jiří Sedlák (607 hlasů)

- Roman Šorejs (580 hlasů)

- Václav Svoboda (193 hlasů)

- Josef Tyrpák (55 hlasů)

Členy kontrolní komise byli zvoleni (počtem hlasů):

- Tomáš Pazderník (1 318 hlasů)

- Rudolf Schindler (1 062 hlasů)

21. Nový předseda SČF, J. Kraus, představil dlouhodobou koncepci pro další období (předem zveřejněnou na webu) se zaměřením na 5 hlavních oblastí (propagace filatelie a vnitrosvazová činnost, péče o členskou základnu, zachování finanční stability, zahraniční vztahy a výstavní činnost a podpora vystavovatelů).

Koncepce byla po projednání schválena:

Pro: 1 438 hlasů

Zdržel se: 10 hlasů

22. J. Černý přednesl usnesení VH. V rámci projednávání byla řešena otázka platnosti volby náhradníků předsednictva, pokud nezískali nadpoloviční většinu hlasů. S ohledem na rozdílné názory v rámci projednávání, VH z důvodu jistoty rozhodla, že i takoví kandidáti jsou zvolenými náhradníky (pro: 1 278, proti: 159, zdržel se: 11).

Usnesení (viz text níže) bylo přijato jednohlasně.

23. Ukončení 7. VH SČF.

Poslední srpnový víkend se v rakouském Gmundenu konala národní filatelistická výstava s mezinárodní účastí „phila“-Toscana 25. Bylo na ní možné vystavit i exponáty ve II. stupni (tj. naše bývalá premiéra) a pokusit se tak získat kvalifikaci pro výstavu vyššího stupně. I když šlo o výstavu s mezinárodní účastí, nebyli – na rozdíl od minulosti – akceptováni národní komisaři.

Na výstavě se představilo 70 soutěžních známkových exponátů a 5 exponátů ve třídě literatury. Zastoupeny byly třídy astrofilatelie, aerofilatelie, celiny, otevřená filatelie, poštovní historie (nejsilnější třída), tradiční filatelie, tématická třída, pohlednice a třída mládeže. Součástí výstavy byla i nesoutěžní propagační výstavka OS Vánoce a své stánky tu mělo na 30 filatelistických obchodníků a aukcionářů.

Součástí slavnostního zahájení výstavy byla prezentace tří novinek Rakouské pošty, a to ze sérií „Historická poštovní vozidla“, „Domácí houby“ a „Fotografické umění Rakouska“.

Česká filatelie byla zastoupena ve třídě mládeže (4 exponáty z celkového počtu 6 exponátů v této třídě!) a jedním exponátem ve třídě tématické. Přestože Gmundenu je relativně blízko, byla účast našich dospělých vystavovatelů velmi nízká. Nevyužili tedy možnost k získání kvalifikace, což potvrzuje, že časté stížnosti na nedostatek výstav jsou pouze výmluvou. Nízká účast českých vystavovatelů však mohla souviset s tím, že nemohl být jmenován národní komisař, a tudíž naše vystavovatele nikdo k vystavení „nehonil“.

Všech pět našich vystavovatelů vystavovalo v rangu II. Mládežníci získali tři stříbrné medaile, z toho jednu s čestnou cenou, a v tématické třídě to byla rovněž stříbrná medaile. Srovnání s konkurencí však jasně ukázalo, že všech pět našich exponátů potřebuje pro další výstavy odpovídající vylepšení. Ani ne tak po stránce filatelistického materiálu, jako spíše po stránce tvorby a výstavby exponátů s ohledem na pravidla a požadavky dané výstavní třídě.

Bohatý byl i filatelistický doprovod výstavy. Kromě už výše zmíněných novinek rakouské pošty (včetně FDC a razítek) bylo k dispozici příležitostně razítka výstavy a několik razítek zajištěných péčí subjektů zúčastněných na výstavě. To vše bylo doplněno personalizovanými známkami.

Druhou zajímavostí, která stojí za povšimnutí, je způsob tisku tzv. personalizovaných známek, tedy

Ukázka příležitostných razítek, použitých na výstavě.

známek objednaných soukromými zájemci. Tisk je proveden v aršíku obsahujícím tři známky, z nichž každá může být jiná. Vzniká tak filatelistický materiál, který se dá snadno umístit na běžný list formátu A4. Na následujících obrázcích je několik ukázek těchto aršíků.

Domnívám se, že tento způsob najde u řadového sběratele daleko lepší využití, než by tomu bylo při 20, 50 či 100kusových arších. Umím si rovněž představit, že by tento formát mohly mít např. každoroční členské prémie SČF, a to i s příslušným názvem a uvedením roku. SČF a jeho kluby a odborné společnosti by mohly tento způsob využít i ke své propagaci či k propagaci svých zajímavých výročí a událostí.

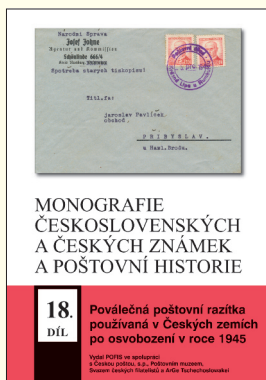
Pro ty z nás, kteří navštěvujeme výstavu v Gmundenu pravidelně, je neodmyslitelně spojená s osobou Horsta Horiny. Dlouholetý organizátor filatelistických výstav v Gmundenu a rovněž milý a vstřícný kolega. Bohužel, od března letošního roku už není mezi námi... Rakouský svaz filatelistů využil proto letošní výstavu v Gmundenu k tomu, aby tohoto vynikajícího funkcionáře a sběratele připomenul. Na obrázku je příležitostná obálka s odpovídající známkou, kterou Rakouský svaz filatelistů (VÖPh) zajistil. Julius CACKA

Vyšel 18. díl Monografie čs. známek a poštovní historie - - Poválečná poštovní razítka používaná v Českých zemích po osvobození v roce 1945

Rovných 80 let od začátku jejich používání vyšla Monografie, která poprvé komplexním způsobem zpracovává poštovní razítka používaná u nás po roce 1945 (někdy nazývaná též *nedefinitivní, provizorní* nebo *nouzová*). Historický výzkum těchto razítek byl po válce spíše popisný a soustředil se zejména na zajímavé exempláře. Teprve v devadesátých letech se objevily knižní pokusy o jejich základní typologii. Chybělo však to nejdůležitější – seznam razítek podle poštovních úřadů.

JOSEF CHUDOBA

Žádná literatura nebyla zpracována „Votočkovým způsobem“ a nic nenavazovalo na razítkářské Monografie 13. až 17. díl. Přitom řada materiálů je i dnes relativně běžná a dá se objevit na každé burze tzv. za pár korun. Další výhodou sbírání tohoto období je velké množství různých provizorií, která skutečně vyšla z poštovního provozu.

Od devadesátých let uběhla další tři desetiletí, kdy se o tomto tématu ojediněle objevil článek, ale kniha zastřešující celou oblast stále chyběla. A tak mezeru v poznání poválečných poštovních razítek odstraňuje teprve právě vydaná Monografie 18. díl, kterou sepsal náš německý kolega a dlouholetý sběratel **Hartmut Liebermann**.

Jak již jsem uvedl, kniha je psána „Votočkovým způsobem“, kdy u každého poštovního úřadu je vypsán seznam autorovi známých razítek. Protože řada úřadů používala několik nedefinitivních razítek, je u každého uveden typ razítka, jeho barva, rozměr, rozmezí autorovi známého časového používání a bodové hodnocení. V první části knihy je značný prostor (téměř 100 stran) věnován velmi podrobnému rozboru a vysvětlení typologie razítek, protože v tomto období vzniklo velké množství provizorií.

Rozmanitost razítek je způsobena i tím, že zejména ta z území Sudet z období druhé světové války nebylo možné použít (názvy obcí byly pouze v němčině). Vznikala tak různá řešení této situace, často pomocí „na koleně“ vyrobených razítek, což bylo ovlivněno i poválečným nedostatkem vzhledu. Odlišná situace byla v oblasti bývalého protektorátu, kde byl často odstraňován jen německý název obce. I zde však existují zajímavá razítka, protože některé poštovní úřady je měly za protektorátu pouze s německým textem.

Rozsah katalogové části razítek podle obcí je přibližně 500 stran, přičemž jsou uvedena nejen razítka místních poštovních úřadů, ale také vlakových pošt, poštoven a tzv. osvobozovacích razítek.

Kniha vyšla ve třech jazykových mutacích (čeština, němčina a angličtina), které se liší v úvodní části. Například část katalogová je pro všechny jazykové mutace

shodná a poznámky jsou uvedeny tříjazyčně. Primárním jazykem v poznámkách (nebo v barevném označení razítka) je němčina, což je dáno mateřským jazykem autora.

Ke knize bych měl drobnou výtku, nebo spíše podnět do budoucna, kdy je zcela odlišné číslování poštovních úřadů v razítkářských monografiích. To ve 13. a 14. dílu vychází z německého názvu obce, v 16., 17. a nově i v 18. dílu podle abecedního pořadí poštovních úřadů. Protože však v průběhu doby vznikly nové poštovní úřady a jiné zanikly, je jejich číslování zcela odlišné ve všech uvedených monografiích. Na druhé straně to lze vytknout i jiné zahraniční literatuře, kdy např. Müllerovy publikace také obsahují jiné číslování poštovních úřadů pro předznakové období a jiné pro období známkové.

Nový 18. díl Monografie svou kvalitou navazuje na všechny ostatní díly této monografické řady, vycházející postupně už od roku 1968, tedy bezmála šest desetiletí. Její nový přírůstek se zabývá oblastí, která dosud nebyla komplexně zpracována a kde lze zajímavý materiál i dnes relativně dobře sehnat.

Na závěr bych chtěl podtrhnout mezinárodnost nové publikace, jejíž autor je sběratel z Německa, zatímco vydavatel je z České republiky. Jsem přesvědčen, že tato spolupráce může být i do budoucna velmi prospěšná a ukazuje na oblibu československých známek a materiálů z našeho území v zahraničí. Autorovi bych chtěl pogratulovat k výjimečnému publikačnímu počínu a všem sběratelům bych rád tuto mimořádnou knihu doporučil ke koupi a studiu.

